Stanovisko pracovníků Centra pro výzkum biodiverzity k návrhu zonace NPŠ a managementu I. a II.A zón NPŠ, předloženému Stínovou vědeckou radou NPŠ (dále SVR) na jednání na MŽP o zákonu o NPŠ dne 19. září 2011

Návrh SVR byl prodiskutován v pracovních skupinách, jejichž vedoucí jsou podepsáni níže, s těmito závěry:

(1) Vědci sdružení v Centru pro výzkum biodiverzity, a to konkrétně v pracovních skupinách Univerzity Karlovy, Masarykovy univerzity, Jihočeské univerzity, Botanického ústavu AV ČR, Centra pro výzkum globální změny AV ČR, Entomologického ústavu AV ČR, Ústavu biologie obratlovců AV ČR a Ústavu živočišné fyziologie a genetiky AV ČR, jednoznačně podporují návrh zonace NPŠ navržený SVR. Domníváme se, že tento návrh je přijatelným kompromisem mezi imperativem kulturního národa chránit své přírodní dědictví, jímž jsou poslední zbytky alespoň relativně neporušené přírody, které se v naší zemi ještě nacházejí, a aktuálními lidskými potřebami.

(2) Návrh I. a II.A zón navržený SVR zahrnuje většinu cenných partií Šumavy, přičemž některé cenné partie nejsou do těchto zón zahrnuty za účelem dosažení konsensu - jsou obětovány potřebám regionálního rozvoje, zejména místních obyvatel a dotčených krajů. Návrh vhodným způsobem aronduje navrženou I. a II.A zónu, čímž vytváří smysluplné spojité a kompaktní celky, což je přesně v souladu s mezinárodně uznávanými pravidly tvorby jádrových zón národních parků. Navržený způsob managementu území I. a II.A zón odpovídá mezinárodně uznávaným standardům a je v souladu s principy biologie ochrany přírody, vyjádřenými nejen ve všech světových učebnicích tohoto oboru, ale mj. i ve Zprávě o misi IUCN / WCPA do NPŠ ze září 2002 a v otevřeném dopise účastníků Evropského kongresu biologie ochrany přírody, konaného v Praze v září 2009, premiérovi ČR (tohoto kongresu se zúčastnilo 1200 vědců z celého světa).

(3) Při úvahách o tom, zda lokality navržené do I. a II.A zón ponechat nyní (I. zóny) nebo v budoucnosti (II.A zóny) samovolnému vývoji, či nikoli, je třeba si uvědomit, že v důsledku expanze lidské civilizace pokrývají tyto zbytky relativně neporušené přírody dnes již méně než 1% rozlohy ČR. Návrh SVR je tedy skutečně minimalistický a jakákoliv další redukce navržených I. a II.A zón by způsobila těžké a nenávratné škody na posledních unikátních přírodních společenstvech Šumavy ať už tím, že by byly ponechány antropickým vlivům některé cenné a nenahraditelné oblasti, nebo tím, že by byla porušena kompatnost a konektivita navržených celků. Taková redukce je tedy z hlediska biologie ochrany přírody 21. století naprosto nepřípustná a svědčila by v mezinárodním měřítku o naprosté ignoranci naší země vůči svému přírodnímu bohatství.

(4) Požadavek ponechání lesů a primárního bezlesí patřícího do prvních zón (zeleně a šedě v přiložené mapě níže) samovolnému vývoji počínaje okamžikem, kdy byly tyto lokality deklarovány jako jejich součást, tedy požadavek bezzásahovosti (absence veškerých zásahů proti podkornímu hmyzu, kácení, odstraňování dřevní hmoty, jakékoli nové výsadby apod.) je pro NP zcela zásadní a odpovídá mezinárodním principům vymezování jádrových území národních parků. Bez splnění této podmínky by nešlo o národní park a nemělo by žádný smysl o nějakém zákonu o NPŠ vůbec uvažovat. Opakem je samozřejmě např. člověkem vytvořené sekundární bezlesí v I. zónách (např. orchidejové louky), dále II.A zóny před jejich převedením do I. zón a II.B zóny. Zde je trvalý management naopak žádoucí - z pohledu moderní biologie ochrany přírody jde u orchidejových luk o zabránění nežádoucí sukcesi a ochranu druhovou, nikoli ekosystémovou: tyto lokality jsou cenné tím, že se zde vyskytují jednotlivé vzácné druhy. U II. zón jde pak převážně o člověkem přeměněné smrkové monokultury a o snahu přiblížit je jejich původnímu druhovému složení.

Jménem 115 vědců sdružených v Centru pro výzkum biodiverzity - vedoucí jednotlivých pracovních skupin:

Prof. RNDr. Pavel Kindlmann, DrSc., CzechGlobe AV ČR, vedoucí Centra pro výzkum biodiverzity
Ing. Jiří Danihelka, Ph.D., vedoucí prac. skupiny, Botanický ústav AV ČR
Prof. RNDr. Vojtěch Novotný, CSc., vedoucí prac. skupiny, Entomologický ústav AV ČR
Doc. Mgr. Martin Konvička Ph.D., vedoucí skupiny temperátní biodiverzity, BC AV ČR
Prof. Ing. Petr Ráb, DrSc. , vedoucí prac. skupiny, Ústav živ. fyziologie a genetiky AV ČR
Prof. RNDr. Jan Zima, DrSc., vedoucí prac. skupiny, Ústav biologie obratlovců AV ČR
Doc. Mgr. David Storch, Ph.D., vedoucí prac. skupiny, Karlova univerzita
Doc. RNDr. Petr Bureš, Ph.D., vedoucí prac. skupiny, Masarykova univerzita
Prof. RNDr. Jan Lepš, CSc., vedoucí prac. skupiny PřF, Jihočeská univerzita
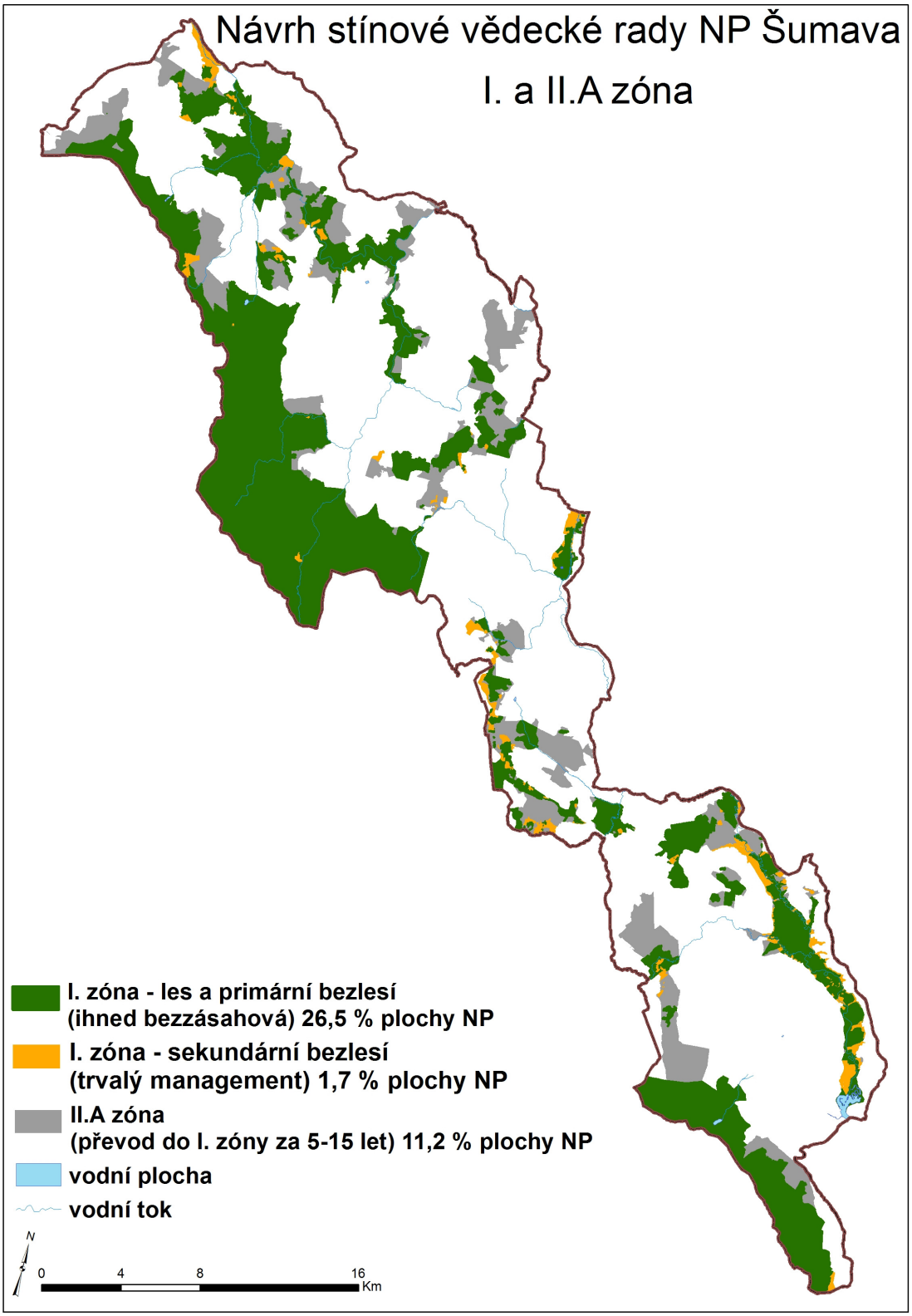
Návrh zonace SVR: